

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szombat 1911. szeptember 16.

209. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Violoa dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felülsz szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor.
Félévre 12 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Viaskodás Ausztriával.

Az osztrák kormányelnök budapesti tárgyalása fordulatot hozott az argentinai husbehozatal körül felmerült kontroverziában. Félhivatalos közlések szerint egészen új alapon fognak megindulni a tárgyalások ama módosított föltétellel, amelyekkel az osztrákok a nagy husdrágaság enyhítését el akarják érni. Az eddigi fejlemények tudvalevőleg úgy alakultak, hogy az osztrák kormány Magyarország beleegyezését kívánta ahhoz, hogy a kiegyezés határozott rendelkezése ellenére Argentinából nagyobb husszállítmányokat hozhasson be. A magyar kormány ez engedélyért cserébe az annabergi csatlakozás megvalósítását követelte, és e ponton az osztrák kormány az alkudozásokat megszakította.

Most új alapon fognak a tárgyalások megindulni és abban a helyzetben vagyunk, hogy ez „új alap” mibenlétéről tájékoztathatjuk a közvéleményt.

Arról van szó, hogy az osztrák kormány az argentinai husbehozatal tervét teljesen elveti, amit annyival könnyebben tehet, mert a tengerentuli fagyasztott hus egyáltalán nem is felel meg az osztrák közönség igényeinek és ezzel a hussal a husdrágaság enyhítése alig érhető el.

Ellenben arról van szó, hogy a Balkán államokból való husbehozatal kontingense felmentessék, nevezetesen, hogy a románoknak engedélyezett, de általuk ki nem használható husbehozatali kontingens Szerbiából való importtal egészítsék ki.

„A Tengerpart” tárcája.

A beretva.

Egy izben — beszélte Cerpelli Francois — az őszt lenn töltöttem a baszk hegyek között a spanyol határon. A vadregényes vidék festői izlésemnek tökéletesen megfelelt s a vidék lakossága vad és mégis elragadó mivoltukban jobban elszórakoztatott, mint Páris legválogatottabb társasága. A kis fogadó, ahol szállásomat nyertem, egy hegy tővében feküdt s ablakomból a legelragadóbb kilátás nyílt.

Esténként a falubeliek mulatozásaiba vegyültem a korcsmákban. Mélabus, fájdalmas melódiák hangzottak el a castagnetták csörögése mellett s kint a korcsma előtt a zöld gyepen a fiatalok olykor táncra perdültek. Izmos, sugár legények forgatták a tüzes szemű, karcu falubeli leányokat, akiknek a táncuknál talán csak erkölcsük volt könnyebb.

Mi sem lett volna egyszerűbb, minthogy én is a szép lányok közül válasszak ki egyet, de tudja isten, soha sem szerettem a könnyű gyözelmet.

Már az első napokban egy fiatal aszsonyra vetettem a szemem, akinek már a neve is elragadó volt. Maattynek hívták. Az alakja karcu volt és keccses, akár egy őz s olajszínű, bársonyos arcából, a selymes, fekete

Ha egészen őszintén akarunk beszélni, be kell ismernünk, hogy a balkán kontingens felemelése és a husbehozatal fokozása éppen annyira érdeke a magyar fogyasztó közönségnek, mint Ausztriának és ennél fogva nekünk éppen oly erősen kellene követelnünk a szerb kontingens felemelését, mint akár Ausztriának.

Ámde a termelői érdek nálunk is predominál és am agyar agráriusok a mezőgazdaság érdeke címén kézzel-lábbal fognak tiltakozni ez új alap ellen is. Sőt minthogy a szerb hus sokkalta közelebről hozható és a fogyasztó közönség igényeinek is jobban megfelel, mint az argentinai konzervhus, csak természetes, hogy behozatala ellen az agráriusok még erősebben sikra szállanak. Ebből az agrárius tiltakozásból pedig ezuttal Magyarországnak az a haszna lehet, hogy a magyar kormány a kompenzációs politika elvi alapján szilárdul megállhat és változatlanul követelheti ellenérték gyanánt az annabergi csatlakozást és a kassa-oderbergi vasut második sinpárjának kiépítését.

Persze, az osztrákok ismert ravaszsága, tárgyalásbeli ügyessége és közgazdasági ügyekben való szívóssága mellett alig [hihető, hogy ne legyenek tisztában azzal a ténnyel, hogy a husdrágaság megszüntése Magyarországnak is kívánása és érdeke, hogy tehát ez egyáltalán magyar érdek érvényesüléseért külön árat fizessenek nekünk.

Csak hogy az annabergi csatlakozás nem cserebere tárgy, amelyet nekünk Ausztria megad vagy sem, *hanem világos magyar jog,*

hajhullámokból két égő sötét szem villogott elő. Ez a két tüzes szem csupa sejtelmes ígéret volt.

A férje a csempészet tisztas mesterségét üzte s éjeket, napokat távol töltött otthonától.

Maatty is komoly munkával foglalkozott. Ő volt — ne mosolyogjanak — a falu borbélyja. De minő gráciával, minő tökéletes művészettel üzte a foglalkozását.

— Ne nevéssenek! Beretvájának simogatása olyan volt, mint egy galamb szárnyának suhintása és kéjesen rezgettette meg a szívet.

Keze gyors volt és ügyes. És közben csevegtünk. Nem banális módon. A baszk nyelvre tanított. S csakhamar beleegyezett, hogy a leckeórákat este folytassuk, mikor a beretva éle helyett cseresznyeajkak simogatták az arcomat.

Midőn egy reggel besiettem a kis borbélyműhelybe, megdöbbenve álltam meg a küszöbön. Maatty hel ett egy hosszú, fekete fickó fogadott, széles vigyorgással. Ignazio, a férj. Kezét nyújtá s az ajtó csakhamar becsukódott mögöttünk.

— Hé, Francois ur, — kezdé zsoviálisan, — ma én borotválók. A feleségem Suzbement, én helyettesitem. Majd meglássa, hogy én is értem a mesterségemet.

S a hegyek felé hunyorított.

amelyet végre Ausztria ellenkezésével szemben ki kell küzdenünk, mint a kiegyezésben megállapított világos és kétségteljesen igényünket.

És az osztrák közvélemény tudatos féltevezetése az, ha odaát azt hangoztatják, hogy a magyar kormány sem tett eleget a kiegyezésben vállalt kötelezettségüknek, hogy a dalmát vasutakat kiépítse.

Hiszen a költségvetésbe már erre vonatkozó költségelőirányzat beállított és a vasutépítés terve már előrehaladt stádiumba került. Már csak az lévén a kérdéses, hogy a vasutépítés mely vállalkozónak fog kiadatni. Azt a váltót, amelyre a dalmát vasut van felírva, többé nem lehet mint kifizetlent prezentálni Magyarországnak.

Ellenben az annabergi csatlakozás megcsinálása és a kassa-oderbergi második sinpár megépítése dolgában még egy lépés sem történt.

A vasutügyi sérelmek nagy komplexumába tartozik továbbá az a galád tarifapolitika, amelyet Ausztria a magyar kivitel lehetlenné tételére talált ki és léptetett életbe. E kereskedelmünket és iparunkat fojtogató osztrák tarifapolitika megszüntetése oly sürgős követelés, amelynek teljesítése nélkül a magyar kormánynak Ausztriával szemben minden sziveséget meg kell tagadnia. *Conditio sine qua non*-ként felállítanunk az osztrákokkal szemben a sérelmes tarifapolitika rögtönös abbahagyását és garanciákat kell kapnunk arra nézve, hogy Ausztria az önkényes tarifaképzést a jövőben nem fogja a mi hátrányunkra

— Amott most ugy sem megy a munka. Kedvetlenül ítem le a székbe. Igrazio a beretvát élesítette s hüvelykujján próbálgatta, elég éles-e?

— Jól mulatnak-e a vidéken? — kérdé keccesen.

— Hm — ez volt egész válaszom.

A beretva végigszántott az arcomon.

— Vigyázzon — figyelmeztettem s megtapogattam az arcom.

— Bocsánat, elfeledtem, hogy a párisi uraknak finomabb a bőrük, mint a mi legényeinknek.

S a beretva átrepült a másik arcfélemlre.

— És Maatty? Mi a véleménye Maatty felől? — kérdé Ignazio.

Szinte éreztem szemem vad pillantását s hirtelen felvettem a fejem.

— Hé, ne mozogjon, megvágom.

Éreztem, hogy már meg is vágott.

— Maatty — feleltem nyugodtan — nem olyan ügyetlen, mint maga.

— Attól függ . . . attól függ . . .

S a beretva a nyakamhoz közeledett.

— Mindent tud — gondolám — s az életem a kezében van.

Behunytam a szemem, mintegy várva, hogy keresztülvágja a nyakam.

A beretva tovább csiklandozott s közben Ignazio Maatty erényeit dicsérette.

gyakorolni. E nélkül — bár mennyire kvadrálanak is egyébként érdekeink a husdrágaság érdekében — semmi szín alatt ne tárgyaljunk Ausztriával.

A teendő tehát világos: a szerb huszhozatali kontingens és a gyilkos osztrák tarifapolitika abbanahagyása között áttörhetetlen junktimot kell felállítanunk. Nem sietünk a drágaság által sújtott osztrák ipar segítségére a magyar mezőgazdaság érdekeinek károsításával, csak akkor, ha vízszint Ausztria regárdal van a magyar ipar érdekére, melyet a gyilkos osztrák tarifapolitika annyira veszélyeztet.

Ez lehet egyedül a magyar kormány álláspontja az új tárgyalási alapon.

Gróf Wickenburg Márk*).

Mikszáth Kálmán írta egyik legkedvesebb karcolatában, hogy az ex-államtitkárok olyanok, mint az özvegyasszonyok. Nem-e lenne hát helyes, ha úgy tennék velük, mint a Hattiszigeteken az özvegyasszonyokkal szokás? Ha meghal az uruk, leszurják őket is és a férjük mellé temetik. Ez az özvegykérdés kielégítő megoldása. Aki már egyszer asszony lett, az többé lány nem lehet, ha pedig özvegyesre jut, az ő meddőségre, sóvárgásra, kínos önmegtartóztatásra kárhóztatott vegetálása keservebb és veszedelmesebb a meghalásnál.

Igy vagyunk az államtitkárokkal is: a hatalom bírása felőstökélik ambícióikat, tette való készségüket és amikor özvegyesre jutnak, nem tudnak többé beleilleszkedni a kicsinyes stréberkedés, statisztálkodás, léleknélküli szavazgatás meddőségébe; cselekedetre való telhetetlen sóvárgásuk keserves, veszedelmes és improduktív. Nem-e legjobb lenne hát őket elnémitani. Vagy . . . vagy kinevezni miniszterré.

Ez jut eszembe mindig, amikor ott látom Kállay Tamás és Hajós Kálmán között a jobb-közép második sorában ezt a közép-termetű, valódián csontos, de rendkívül intelligens arcú, vászoruhás embert.

Amint szavaz, szavaz, szavaz az ő kállyatamásos és hajóskálmános turnusával arra, amit a Justh Jancsik és Vertán Bandik eléjük találnak az ő obstrukciós jókedvükben. Hát érdemes ezért egy Wickenburg Márknak tanulni, tudni, dolgozni, hogy szavazzon, szavazzon és megint szavazzon, mint egy másik kajászószentpéteri nagyságos Niemand?!

*) „A Pénzvilág“ most megjelent száma közli ezt a Fiumét is közelről érintő cikket.

— Higyje el, uram, megőiném azt, aki elrabolná tőlem.

Felnyitottam a szemeim. A beretve ott feküdt az asztalon s Ignazio nagy, durva kezei acaromról szivacsoslat a habot törölték le.

— Egy kis pudert?

— Nem, nem:

Azt sem tudtam, mit beszélek. Csak möhön felálltam. Ekkor a tükörből láttam, hogy balarcom véres. Ignazio ecsettel mosta le.

— Semmi, csak egy kis karcolás.

De ez a kis mondat mintha súlyos, rejtett értelemmel bírna.

Siettem bucsuzni Ignaziótól. A zsebemben nem találtam apró pénzt, csak egy száz frankost, a melyet gépiesen feléje nyujtottam.

Hidegen átvette és bedobta fiókjába.

— Mit sem tesz! — szólt szemtelen mosollyal — majd legközelebb fizet.

Az állat! Még szellemeskedni mert! S én örülhettem, hogy ilyen olcsón menekültem.

Délután kocsi béreltem és elhagytam a falut. Naplementekor a suzi templomtérré értem.

Ott találtam Maattyt vasárnapi diszében. Mikor meglátott, elpirult, én pedig Ignazio távol lévén, teljes fölényességemet visszanyertem.

— Együtt ebédelünk, Maatty. Ma éjjel Bordeauxba utazom.

Igy legalább nem volt okom sajnálni a száz frankomat.

Robert Scheffer.

Láthatólag rosszul is érzi magát. Láthatólag nem is tetszik neki ez a szerep.

Ami érthető is. Mert ez a német nevű gróf minden magyar érzése ellenére is germán. Tanult és tud, mint egy német, szorgalmas és szívós, mint egy holland és hajlíthatatlan, felfogásában makacs, mint egy angol.

Példátlan az, hogy egy grófi fiu belépjen a Hitelbankhoz, mint gyakornok, csak azért, hogy megtanulja a bankszakmát. Azután díjnokoskodjon a postatakarékpénztárnál, fogalmazóskodjon az adófelügyelőségél, titkár legyen a pénzügyminiszteriumban, igazgatója az államvasutak pénzügyi főosztályának, majd előadója a valutarendelési és bankügyi kiegyezés munkálatainak és közben — miután a Magyar Általános Hitelbank igazgatója volt — kereskedelemügyi államtitkár legyen. És mindezt csak azért, hogy mindent megtanuljon, amit megtanulni lehet.

Ugy-e példátlan az a magyar politikában? Pedig ez az ur rokonságban van testvére István gróf, a fiumei kormányzó révén a trónörökösrel, akinek a felesége unokanővére Wickenburg Istvánné. Pedig ez az ur már régen miniszter lehetne, de nem tülekedik érte.

Nincs egy frakció sem, amelyik az ő nevét abajgatná, mert sohasem volt sem frondőr, sem kanapéforradalom-vezér, sem jelszavakat harsogó szájhős. Egyszóval nem volt sohasem magyar értemben vett kombattáns politikus.

Végtelen szerény ember, aki nem igen vesz részt a pártdírdíkokon és nem igyekszik vacsorákkal erősíteni népszerűségét, amely most nem a Lloyd-palotában, hanem a Gerbeaud pezsgővedrei közt székel.

Azt is tudják róla, hogy megközelíthetetlen. Nem kér, de nem is ad. Államtitkársága idején kispriccellt minden concessziólovagot és talpa-államférfit a miniszteriuma előszobáiból. Az ilyen embereket nem igen kedvelik Balkániában.

De azért nem baj. Ugy mondják, mégis miniszter lesz. Beleül a Hieronymi székébe, a melyet még Kossuthék és Sztérényiek sem tudtak annyira kompromittálni, hogy sulyt ne adjon majd az neki, valamint hogy értéket ne adjon ő is annak a rikitóan viruló piros bársonyszéknek.

Csak egy fellépéssel kell a mostani helyéről előre rukkolnia, a Kállay Tamások és Hajós Kálmánok mellől a Kállay Tamások és Hajós Kálmánok elé. De ez a nyulfarknyi előrerukkolás a munka megbecsülése, a tudás diadala, a szabadelvűség rehabilitása és a merkantil érdekek csatanyerése lesz.

Kun Andor.

UJDONSÁGOK.

— Nemesi előnév. A hivatalos lap közli, hogy a király *Bachich* Alajos fregattkapitánynak és törvényes utódainak, magyar nemességük épségben tartása mellett a „*Recina*“ előnevet díjmentesen adományozta.

— A kormányzóság vezetőjének látogatásai. *Kankovszky* Ferenc miniszteri tanácsos, a kormányzóság jelenlegi vezetője, ma délelőtt látogatást tett a „*Satellit*“ torpedóvadász-állomáshajón, ahol *Makovetz* korvettkapitány látogatását adta vissza. *Kankovszky* miniszteri tanácsos a haditengerészeti akadémia parancsnokhelyetteséi, *Wickerhauser* Viktor korvettkapitányánál is tett látogatást.

— A ravennai hősök. A rendőrségen még mindig tart a ravennai kiránduláson résztvevők kihallgatása. A háromszázötven kiránduló közt 60—70 hölgy is volt s ezeket is beidézik a rendőrségre.

Keddi számunkban megírtuk, hogy a „*Romagna*“ indulásakor egy magyar fiatalembertől *Depoli* Guido tanárjelölt megtagadta a hajólegy kiszolgáltatását s ezt azzal indokolta meg, hogy magyarnak a hajón nincsen helye. Azok a szavahihető ur-emberek, akik a tanárjelölt épületes magatartásáról informáltak bennünket, a keresztnev említésénél tévedtek. A ravennai kirándulás egyik

rendezője *Depoli* *Ottilio* tanárjelölt volt. Ez a hajó utasainak jegyzékéből sikerült megkérnünk s így testvérbátyjának *Depoli* *Guido* vámtisztnek az ügyszóhoz tényleg nincs köze. Ellenben az Eötvös-kollégiumot végzett tanárjelölt bizonyára megemlegeti majd magyarellenes kifakadását.

— Az október havi esküdtek névjegyzéke. Az októberi ciklus esküdteinek a névsora a következő: *Vio* Antal dr., *Gellert* Miklós, *Luttenberger* Lajos dr., *Blasich* Lajos, *Deschmann* Péter, *Ghersincich* Renato, *Depoli* János, *Milch* Kornél, *Cante* József, *Vannutti* György, *Srok* Natál, *Serdoz* Marília, *Curet* János, *Derencin* Félix, *Pollich* Marcell, *Stupar* Innocente, *Muinch* Ferenc, *Raicich* Péter, *Accurti* Károly, *Pus* József, *Puccottti* Humbert, *Fürst* Mór, *Raucer* Radóslav, *Rubinich* Károly, *Bruss* Hermann, *Battestini* Kozma, *Sepich* Santo, *Balás* Gyula, *Fiorini* Máriusz és *Pedretti* Angelo.

Pótesküdték: *Leoni* Angyal, *Celligoi* Jenő, *Lenaz* Hyppolit, *Dergnevic* Miklós, *Meichsner* Károly, *Paulovatz* Vitale, *Petrici* Máriusz, *Pfeffer* Miklós, *Rak* Rezső, *Barnata* Antal.

— Az „*Atlantica*“ emléklapja. Az „*Atlantica*“ tengerhajózási részvénytársaság „*Atlantica*“ gőzösének első útja alkalmából Fiumében a társaság a próbaut kapcsán díszes ebédet rendezett, amelyen *Wickeburg* István gróf kormányzó is részt vett. A társaság most a próbauton résztvevők névalírásával ellátott emléklapot készítettett s a díszes emléklapjának facsimiljével együtt a díszes emléklap megküldötte az összes meghívott vendégeknek.

— Az élelmezési bizottság ülése. Az élelmezési bizottság tegnap este hat órakor ülést tartott. Az ülés elején hosszabb vita fordult meg az új halcsarnok kérdése felett, a határozathozatal nem történt, mivel most várják az új halcsarnok terveit. Elhatározta a bizottság, hogy a *Kobler* és a *Müller-tereken* több állandó gyümölcselárusító bódét engedélyez. Egy tag indítványára az egyik vásárló mellett segédbiztos rendelnek ki a vásárló biztos nagy elfoglaltsága miatt. Elhatározta továbbá több új nyilvános mérleg beszerzését. Három elárusítás-engedélyezési ügy elintézésével az ülés véget ért.

— Susák koleramentes. Susákon az utolsó koleraeset szeptember hó 7-én fordult elő. Ekkor *Rubcich* Matild fiumei dohánygyártó munkásnő lett rosszul s rövid szenvedés után Draga községben levő lakásán meghalt. Mindezt hogy a Zágrábban megtartott bakteriológiai vizsgálat minden kétséget kizáróan igazolta az ázsiai kolera, a hatóságok a legszigorúbb intézkedéseket fogantatosították s az elhunytat érintkezett négy embert izolálták. Az elkülönített személyeknél a bakteriológiai vizsgálat ismételtetve negatív eredményt mutatott s ezért az inkubációs idő leletével *Roman* Adolf dr. susáki kerületi főorvos tegnap *Susákon* koleramentesnek jelentette ki.

Roman dr. az elkülönített személyeket elbocsátotta s úgy az elkülönítési helyiségeket mint a kolera-barakkokat lezáratta. E helyiségeket most alapos tisztítás alá veszik s azután fertőtlenítik. A járvány-barakkokat és betegszállító kocsit a fertőtlenítés után átadják a fiumei csapatkórháznak, mely a kolera-veszély idején azokat Susák rendelkezésére bocsátotta.

Susák egy izben már koleramentesnek lett nyilvánítva, azóta azonban a *Rubcich*-eset fordult elő. A susáki kolera statisztikája a következő: Az első koleraeset augusztus 17-én történt s augusztus 25-én Susák már koleramentes volt; a *Rubcich*-eset szept. 7-én történt s e hó 14-én ismét koleramentes lett Susák. Ázsiai kolerában Susákon négy ember halt meg, két ember megbetegedett s felgyógyult, két ember pedig bacillushordozónak állatott. A veszély idején *Roman* Adolf dr. susáki kerületi főorvos éjjel-nappal permanens

ban volt s a fiumei hatóságokkal karöltve fájózan dolgozott a koleraveszély megelőzéséért.

Haditengerészeti bizottság Fiumében. Tegnap a „Gigante” haditengerészeti vontatóhajó Pólából egy haditengerészeti vegyes vizsgálóbizottság érkezett Fiuméba, mely a berendezési építkezéseket tekintette meg. A bizottság ma visszautazott Pólába.

A „Voce” taktikája. Az „Ernani” ügyében írt tegnap megjegyzéseinket, melyben a hatóságok, tehát a kormány eljárását is ügyetlenségnek és előrelátás nélküli politikának neveztük, ma a „Voce” legnagyobb ámulatunkra a kormány félhivatalos nyilatkozatának keresztül el és bennünket a kormány félhivatalos szószóvőnek nevez ki. (Köszönjük, de nem kérünk belőle; nem akarjuk csorbítani a „Fiumei Estilap” soha el nem muló, hervadhatatlan érdemét.) Teszi mindezt azért a cara „Voce”, hogy ezen a bázison a maga ismert recepjé szerint nekimehessen egy 4 kilométeres cikkben Vio Ferenc podesztának, Vio Antal képviselőnek, Wickenburg gróf kormányzóknak, a Legának, a jó Istennek és a tavalyi esőnek. S hogy olvasóit annál könnyebben felültesse, szóról-szóra idézi a félhivatalosnak mondott egész közleményünket, csak éppen a csattanóját, a kormány támadó befellegző sorokat sikkasztja el a legszemtelenebb módon. Persze, persze... Mert ha ezt is leközi, akkor mindenki rögtön tisztában lett volna azaz, hogy az a lap nem lehet félhivatalos, amely ily nyíltan megmondta felfelé is a véleményét. És akkor el kellett volna hagyni az egész következtetést, a 4 kilométeres cikket és az émelyítő frázisok egész tömegét. A „Voce” pedig nem azért „Voce”, hogy ilyesmit tegyen. Nem tagadja meg önmagát. Az elveit mindig hű marad. Ő, a cara „Voce”!

A felsőbb leányiskola tanfolyama. Az állami felsőbb leányiskolával kapcsolatosan nyílik az idén három kurzus és pedig: 1. Továbbképző kurzus. 2. Főzőtanfolyam. 3. Varrási tanfolyam. Mindhárom kurzusra együttesen, de külön-külön is lehet jelentkezni. Felvilágosítást az iskola igazgatósága ad naponta 11-12-ig (Via Clotilde 1).

Térszene. A városi zenekar ma este félkilenc órakor a Dante téren hangversenyez. A térszene műsora a következő:

1. Sponza: „Indeficienter”-induló.
2. Giordani: Abránd a „Fedora” c. operából.
3. Puccini: „Le Villi”.
4. Marenkó: „Sport” egyveleg.
5. Degan: Keringő.

Aki kétszer halt meg. Megirtuk, tegnap hogy Pichler Lajos kivándorlási felügyelőt váratlanul súlyos gyász érte. Édesatyja, a fővárosszerte népszerűségnek örvendő Pichler István a Lukács-fürdőben szívzselhűtésben hirtelen meghalt. Az elhunyt két fia a kalaszfűtő napján Fiumében időzött s az este 8 órakor induló gyorsvonattal utaztak Budapestre elhunyt atyjuk ravatalához.

Az elhunyt öreg ur, „Pichler bácsi” nevéhez különös népszerűséget akkor szerzett, amikor az országzerte ismert Győző fia 24 éves korában képviselőjelölt volt. Pichler Győző, aki néhány évvel ezelőtt halt meg Bécsben, első ízben a kölesdi kerületben jelöltette magát függetlenségi programmal. A község nagyvendéglőjében tartotta programbeszédét s ugyancsak hevesen tüzelt ellenjelöltje, Bernrieder János ellen, aki Széll Kálmán veje volt. A programbeszédnek egyik pontja azóta közismertté lett s most, hogy a Győző honatya édesapja is sirba szállt, érdemesnek tartjuk olvasóink előtt feleleveníteni.

A huszonnégy éves képviselőjelölt a következőket mondotta:

„Polgártársaim, én vagyok az az ember, aki Kossuth apánk halálánál örködött.

Halálos ágyán a legnagyobb magyar így szólt hozzám: Pichler, Pichler, vigyázz a hazára! És Kossuth apánk tudta, hogy miért mondja ezt. Az én apám hűségesen kitarított oldala mellett. Negyvennyolcban csatát csata után vívott meg, míg egyszerre őt is eltalálta az ellenség gyilkos golyója s szegény apám, ott halt meg a vérről szentelt csataterén...

Ennyi hazafiság hallatára könny gyűlt a választók szemébe s mondanunk sem kell, hogy Pichler óriási többséggel és még nagyobb lelkesedéssel választották meg országgyűlési képviselővé. Most azután igazán sirba tért az az ember, aki kétszer halt meg: 48-ban és most 1911-ben.

A Fiumei Gyorsiróker holnap, szombaton este 8 órakor egyesületi helyiségében rendes havi ülését tartja.

Vége a gyöngyéletnek. A 20. honvédegyalgezerd fiumei honvédszázadánál szeptember 19-én bocsátják el a két évet kiszolgált legénységet és a tartalékosat. Összesen nyolcvan honvéd szabadul e napon, akik közül ötvenen a múlt hónapban vonultak be 35 napi fegyvergyakorlatra.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminisztérium értesítette a kormányzóságot, hogy a Fiumei Sport Klub alapszabályait jóváhagyási záradékkal látta el.

A kolera ellen. A tengerészeti hatóság valamennyi alárendelt révhivatal, valamint a martinschizai tengeri vesztelő intézetet körrendeletileg értesítette, hogy hivatalos értesítés szerint megállapított, hogy Tunisban a kolera fellépett. Ezért az említett kikötőből érkező hajókkal és utasokkal szemben a tengerészeti hatóság folyó évi június hó 13-án 3956 és folyó évi július hó 2-án 4537 sz. alatt kelt körrendeleteiben foglalt egészségügyi intézkedések alkalmazandók.

Elfogott tolvaj. Még július 8-án történt, hogy Farkas Julia magánzónőnek Via Istria 4. szám alatt levő lakásáról Bedekovics András 44 éves jalzobeki születésű napszámos ellopt 840 koronát. A rendőrség mindentelkére kerestette a tolvajt, míg végre ma Varasdról távirat érkezett, mely hirt adott a tolvaj letartóztatásáról.

Eltépett magyar zászló. Tegnap délután a Petőfi Sándor-utcában több gyermek egy magyar zászlóval játszott. A gyermekek lármájára a 2. számú ház portása, Drazenovich Mihály az utcára ment ki s a gyermekeket rendre intette. Amikor látta, hogy a gyermekek még tovább játszanak, megfogta azt a fiúcskát, akinek kezében a nemzeti színű lobogó volt s a zászlót dühében darabokra tépte. A hősi portás ellen a rendőrség zászlósertésért megindította az eljárást.

Lopás a vonaton. Szabó Mihály 17 éves pilérpeklini születésű fiatalember Amerikába akart kivándorolni. Ma reggel érkezett meg Fiuméba s itt első dolga a rendőrségre vezetett. Zágráb és Fiume közt ugyanis eddig ismeretlen tettes ellopta 30 korona készpénzt s 190 koronás Amerikába szóló hajójegvét. A rendőrség keresi a kivándorló tolvaját.

Lakástűz. Tegnap este 6 órakor Cabrian Mátyás háztulajdonos susáki lakásában tűz keletkezett, amelyet a gyorsan kivonult susáki tűzoltók eloltottak. A kár 500 korona.

Betörők a korcsmában. A Fiamara hidjánál levő Jadran-féle korcsmába tegnap éjjel tolvajok hatoltak be, akik negyven korona készpénzt és szeszes italokat vittek el. A tolvajokat nem sikerült elfogni.

Vakmerő lopás. A susáki csendőrségen tegnap Baccich Natália asszony bejelentette, hogy a Pecine 14. száma alatt levő lakásába tegnap reggel rövid távolléte alatt két ember hatolt be és elvitte aranyóráját láncát és aranygyűrűjét. A tolvajok a szobában mindent felforgattak s a szekrényfiókokat is kiüritették, de azokban semmit sem találtak. Amikor be akart lépni lakásába, a két vakmerő tolvaj kifelé tartott s annyira megrémítették hogy szóhoz sem tudott jutni. Csak midőn már jó messze voltak, a betörők kezdett kiáltani, de a rendőrök már nem tudták elfogni a

két menekülőt. Tegnap délután azonban az egyiket Kuich Milán 27 éves triezsti illetőségű egyén személyében a rendőrség letartóztatta. Beismerte, hogy a betöréses lopásban részes, de bűntársa nevét nem akarja elárulni.

A kikötőből. Szeptember 15. **Érkezett:** „Gerty” osztrák gőzös Triesztből üresen. **Indult:** „Agrumaria” olasz gőzös Sta Teresiába 450 tonna fával; „Bagdad” német gőzös Hamburgba, 50 tonna fával, 30 tonna babbal és 20 tonna parafinnal; „Jadran” osztrák gőzös Metkovicba, 20 tonna fával.

Hajókirándulások. Az Austro-Croata hajóstársaság minden héten vasárnap Bescába, hétfőn Lussingrandéba és csütörtökön és szombaton Arbeba rendez kirándulást. Felvilágosítókkal és menetrenddel szolgál a főigénykötség Fiume, Riva Crist. Colombo 4. Telef. 12-64.

Felbomlik a Pool. E cím alatt „Az Est” a következőket írja: A magyar képviselőház előtt fekszik az a szerződés, melyet a magyar kormány a transatlantikai hajóstársaságok szövetségével, az ugynevezett Pool-lal kötött az amerikai kivándorlásra vonatkozólag. Ez a szerződés tényleg már életbe lépett, a Pool már monopolizálta a magyar kivándorlást s az egyes társaságok már a legszemérmelenebbül dolgoztak a kivándorlás fokozásán csak a képviselőház forma szerinti jóváhagyása hiányzik. A mai viszonyok között egyelőre nincs kiút arra, hogy a képviselőház a szerződést tárgyalhassa. Most pedig olyan hírek érkeznek, melyek valószínűvé teszik, hogy mire a képviselőház a Pool szerződést tárgyalhatná, maga a Pool már ki fogja mondani a szövetség felbomlását.

A szövetség hajóstársaságok között ugyanis, mint már jelentettük, súlyos differenciák merültek fel. A társaságok féltékenyek egymásra és különösen a Hamburg—Amerika Linere. Nem tetszik nekik az egységes viteldij és szeretnének szabadulni a szövetségből. Mint egy londoni távirat jelenti, a Pool igazgatósága tegnap Liverpoolban ülést tartott, amelyben az egyes társaságok sorra kijelentették, hogy nem kívánják többé a szerződés megújítását.

Bizonyos tehát, hogy mihelyt a társaságok egymásközi szerződése lejár, a Pool felbomlik. Valószínű azonban, hogy ez a bomlás már előbb megtörténik, mert az egyes társaságok a szerződés ellenére le akarják szállítani tarifáikat csak azért, hogy a kivándorlókat maguknak megszerezzék. Így tehát a közel jövőben kitör a Pool kebelében a tarifaharc, ami előbb-utóbb bomlásra fog vezetni. Ez esetben természetesen a magyar kormány-nak a Poolal kötött szerződése is érvénytelené válik és Magyarország megszabadul a Pool nyomasztó monopóliumától; de nem szabadul meg a Norddeutscher Lloydtól, Misslertől, a Cunardtól és mindazoktól, akik üzletszerűen dolgoznak a kivándorlás körül.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, szept. 15. A képviselőház mai ülésén Berzevicsy Albert elnököl.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az elnök bemutatja a kir. Kuria átiratát, amelyben értesíti a képviselőházat, hogy a Batthyány Sándor gróf ellen benyújtott petícióeljárását beszüntette.

Máramosmegye az 1887. évi 45. törvény-cikk módosítása tárgyában nyújt be feliratot,

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

A magyar és német nyelvet teljesen bírós az összes irodai teendőkben jártas egyén, megfelelő állást keres.

Cim a kiadóban.

melyet az elnök a pénzügyi bizottsághoz kér átvetetni, Preszly Elemér azonban ellenindítványt tesz. Az ellenindítványra husz képviselő holnapra való halasztással névszerinti szavazást kér.

Ezután az elnök Szeged független polgárainak kérvényét mutatja be a katonai javaslatok ellen.

Javaslatával szemben Preszly Elemér ismét ellenindítványt tesz. Az ellenzék újból névszerinti szavazást és annak holnapra való halasztását kéri.

Berzeviczy Albert elnök most Veszprémmegye feliratát mutatja be az obstrukció ellen, majd Arad város kérvényét terjeszti elő az aradi vértanúk emlékművének felállítására tárgyában.

A feliratoknak a kérvényi bizottsághoz való utasítását indítványozza.

Zajos felkeltések jobbról: Halljuk az inspekciót! Most is nyujtsanak be ellenindítványt.

Preszly Elemér nagy zajban bejelenti, hogy Veszprémmegye feliratával ellenindítványt tesz s erre ismét névszerinti szavazást kérnek. Arad kérvényére nézve nincsen ellenindítványa.

A Ház ezután áttért a tegnapi-mára maradt névszerinti szavazásokra. A Ház többsége az elnök indítványát fogadja el.

A miniszterelnök a királynál.

BUDAPEST, szept. 15. A miniszterelnök ma telefonon Daruváry kabinetiroda főnökkel beszélt, aki közölte vele, hogy kihallgatása nem vasárnap, hanem hétfőn lesz. A miniszterelnök vasárnap utazik Bécsbe.

Merénylet az orosz miniszterelnök ellen.

KIEW, szept. 15. A szentpétervári cári távirati iroda közli, hogy tegnap este a színházban egy ember rálőtt Stolypin orosz miniszterelnökre, akit súlyosan megsebesített. A merénylőt azonnal letartóztatták. A golyó először a miniszterelnök kezét furta keresztül és úgy hatott a törzsébe, ahol a májat surolta és megakadt a hátgerincben.

Mikor a lövés eldőrdült után Miklós cár a páholyába lépett, a színház közönsége zajosan követelte az orosz nemzeti himnusz eljátszását, amelyet háromszor meg kellett ismételn. Stolypint kórházba szállították.

KIEW, szept. 15. Újabb távirat szerint Stolypin állapota kielégítő, a vérzés megszűnt a máj táján nem sérült meg, azonban a golyó valószínűleg átfurta a mellhártyát. A sebesült érverése 70. Az orosz cár külön vonaton sebésztanárt rendelt a miniszterelnök mellé. Stolypin a kórházban arra kérte környezetét, hogy mondják meg a cárnak, hogy mindig kész érte véret ontani és meghalni. Azután feleségét kérte magához, majd papot kért.

Megcáfolt nyilatkozat.

BÉCS, szept. 15. „A Nap” című budapesti napilap tegnapi vezércikkében szenzációs beszámolót közöl, melyet a lap tudósítója Schönaich báró lemondott hadügyminiszterrel folytatott. Illetékes helyről kijelentik, hogy „A Nap” közleménye nem felel meg a valóságnak és hogy az interview az elejétől végig kóhalmány.

Verekedés a járásbiróságon.

BUDAPEST, szept. 15. Nagy botrány színhelye volt ma a budapesti büntető járásbiróság folyosója. Sztójka József, a Keleti Kereskedelmi Akadémia hallgatója már régóta ellenségeskedésben volt Kovács Béla joghallgatóval, aki végül rágalmozásért pert indított Sztójka ellen. Ma kellett volna ebben az ügyben a

tárgyalást megtartani, ítéletre azonban nem került a sor. A felek a bírótól eltávozván összeszólalkoztak, mire Kovács nekiment Sztójkának s véresre verte. A verekedőket bekisérték a rendőrségre.

Percel Dezső állapota.

BADEN, szept. 15. Percel Dezső, aki egy badeni szanatoriumban fekszik, már jobban érzi magát. Az orvosok biznak felgyógyulásában.

Elhunyt festőművész.

BUDAPEST, szept. 15. A magyar festőművészgárdát ma súlyos veszteség érte. Tull Ödön ma délelőtt a Grünwald-szanatoriumban meghalt. Egy régóta elmérgesedett vakbélgyulladás miatt vasárnap operálták s az operáció sikerült is. Tull azonban ma délelőtt minden fáradozás dacára, művésztársaitól körülvéve, meghalt.

A paptanár házassága.

KASSA, szept. 15. Kunz Ernő dr. a kassai premontrei főgimnázium tanára kilépett a rend kebeléből s egy budapesti állami leányiskolában vállalt tanári állást. A tanár a télen nőül veszi Miss Mary Dachler angol nyelvtanárnőt.

Agyonlőtt tüzer.

DUNASZERDAHELY, szept. 15. Két tüzerkatonát szőlőlopáson értek, mire a katonák elmenekültek. Az egyiket, egy tüzerkáplárt a csendőrök üldözöbe vették s dulakodás közben agyonlőtték.

Nagy váltóhamisítás.

BUDAPEST, szept. 16. A müncheni rendőrség táviratilag körözött Steik Ferdinándot, aki egy takarékpénztár kárára százezer koronás váltóhamisítást követelt el s azután megszökött.

Rablógyilkosság az országuton.

BUDAPEST, szept. 15. Beremend és Villány község közti az országuton két bekormozott arcu ember megtámadta Horváth Emil dr. orvost, akit legyilkoltak s elrabolták 5000 korona készpénzét. A rablógyilkosok elmenekültek.

Öngyilkosság a földrengés miatt.

KECSKEMÉT, szept. 15. Lantos Imre földbirtokos, akinek a földrengés négy házat elpusztította, ma agyonlotta magát. Öngyilkosságának okául hátrahagyott levelében a földrengés által okozott károkat említi meg.

Nagy sikkasztás Pólában.

PÓLA, szept. 15. A kerületi kapitányság hivatalában nagy sikkasztások nyomára jöttek. A hivatalfőnököt és több tisztviselőt a sikkasztás alapos gyanújával letartóztatták.

Szenzációs öngyilkosság.

RÓMA, szept. 15. Monti pénzügyminiszteriumi osztályfőnök Isa nevű leánya tegnap negyedik emeleti lakásáról az utcára ugrott s holtan terült el. Öngyilkosságát azért követte el, mert a nővérei szemrehányást tettek neki, hogy egy szépségversenyen résztvett. Az öngyilkosság nagy szenzációt kelt.

A spanyol konzul kalandja.

BERLIN, szept. 15. A pétervári spanyol konzult tegnap a Friedrichstrassén éppen abban a pillanatban, mikor egy kocsiból szállt ki, két rendőrtisztviselő letartóztatottnak jelentette ki. A rendőrigazgatóságon kiderült, hogy tévedésből egy körözött egyén személyleírása folytán fogták el és sűrű bocsánatkérések közepette elbocsátották a rendőrségről.

Az olasz egyetemért.

TRIESZT, szept. 15. Levicoban tegnap a szabadelvű olasz diákok kongresszusát tartottak, amelyen határozati javaslatot fogadtak el, az olasz egyetem kérdésének megoldását követelve.

Az Etna.

RÓMA, szept. 15. Az Etna-hegyi szanatoriumot a láva majdnem teljesen elpusztította. Az ujonnan keletkezett kráterekből sok követ és hamut vet ki a tüzhányó. Az Etna környékbeli talvakat tömegesen hagyja el lakosság.

CATANIA, szept. 15. Az Etna kitört még nagyobb erővel ujulnak meg. A fővárosban sok parasztházat és más épületet elpusztított s az Alcantara folyó felé tart. Ma egy nagy hamueső lepte el Catániát.

A spanyol zavargások.

MADRID, szept. 15. Észak-Spanyolországban a helyzet mindjobban rosszabbodik. Megerősítik ama hirt, hogy egy vasuti híd zavargók dinamittal felrobbantottak.

Halálos automobil baleset.

INNSBRUCK, szept. 15. A Misurina Valbonába vezető uton egy automobil, amely a feléje közeledő omnibusz elől ki akart térni az árokba zuhant. A francia utasok közül egyik urinő szörnyethalt, az automobil tulajdonosa pedig életveszélyesen megsebesült.

A német-francia viszály.

NANCY, szept. 15. Tegnap az a hír terjedt el, hogy Luneville határában egy utolsó század állt a határt. A hirt a prefektus nyomban megcáfolta.

A törökországi kolera.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 15. Kárázsi Usciak városában huszonnégy óra alatt 315 kolera megbetegedés és 111 haláleset történt. Konstantinápolyban pedig ugyancsak tegnap 46 kolera megbetegedés és 23 kolera haláleset történt.

Forradalom Kinában.

LONDON, szept. 15. Pekingből jelentik, hogy Tsengtsu várost több oldalról ostromolják. A város falairól 8000 gyalogos tüzel a lázadókra. Az európaiak mindjárt a forradalom kitörésekor biztonságba helyezték a gúkat.

Tizedes mérlegek

ujjonnan hitelesítve, kifogástalan állapotban

3 drb. à 1000 kg.

2 " " 150 "

eladók. Bővebbet Fiumei Kávépörkölt Piazza Eneo 13.

:: Rómába utazók figyelmébe!

Gambrinus-Halle

Luhr Bácsi „BAVARIA” Söröző

ROMA, Piazza San Silvestro,

a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. - Magyar konyha
Magyar kiszolgálás. - Magyar újságok

Valódi bajor és pilzeni sörök.

Olcsó árak! Olcsó árak!

"DE LA VILLE"
SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ. TELEFON 521.

A legkényesebb izlés szerint átalakított kávéház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kiváló italok, jó magyar borok. Estenként KOVÁCS JÓZSEF jóművészi kaposvári cigányzenekara és RÁCZ KÁROLY budapesti kishögösszóló hangversenynek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Figyelem

MORGENSTERN VIKTORIA
FIUME, Via della Torre 1.
(volt Via Molo 2.)

Első Fiumei Fűzőszalon.
Saját gyártmányú új modellek 4 K-tól 200 K-ig. Mérték utáni fűzők és javítások 24 óra alatt eszközölköttek.

Morgenstern Viktoria
Első Fiumei Fűző Szalon.

Uj cselédközvetítő
iroda nyílt meg az Andrassy-
utca és Remai-utca 4. számú
ház sarkán.

Szíves megbízásokat kér
Telef. 12-69. Bratusa Károly.

Mosó és tisztító intézet
Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított áron a legpontosabban végez.
A mosás és vasalás csak kézi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás.
Szíveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért házhoz küldök!

Telefon 11-41. Sámson Antal.
Tanuló leányok felvétetnek.

Egy szoba butor,
konyha berendezéssel együtt elutazás miatt olcsón eladó. Riva Szápary 14. sz. III. em. Biri János.

"BRISTOL"
szálloda, kávéház és étterem
Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kiváló kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.
Figyelmes kiszolgálás.
Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Első fiumei magyar uri és női FODRÁSZTEREM
Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, ugye egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.
Telefon 11-60.

WELLMANN TESTVÉREK
VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Nagy raktár tiszta alumínium-, bern-dorfi tiszta nikkel-, valamint zomán-cozott bádóg- és öntöttvas edények-ben. - Konyha és tizedes mérlegek, súlyok stb.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Mindennemű kézimunka,

valamint előnyomások, és elkezdett hímzések, ugy-szintén női dísz tárgyak és női fejdíszekből óriási választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkényszer nélkül. WEISZ és TARSA, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

"OLLA"
2 évi jótállás.
VÁLOGATOTT MINTA-GYŪJTEMENY TUCATJA K. 5.-
„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.
Kapható Fiumében: a Prodam, Catti, Mizzan és Budak-téle gyógyszerárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő és Papp Rudolf drogeriájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummiköz-ponttól Wien 11, 207 Praterstr. 57

Horvát Tengeri Gőzhajózási Részv.-Társ. Zeng.
Napi járatok
a „Petar Zrinjski“ gyorshajóval.
FIUME-ABBAZIA

	I. vonal	II. vonal	III. vonal	IV. vonal	V. vonal	VI. vonal
indulás	8.15	10.15	12.15	3.15	5.15	7.15
érkezés	8.50	10.50	12.50	3.50	5.50	7.50

ABBAZIA-FIUME

	I. vonal	II. vonal	III. vonal	IV. vonal	V. vonal	VI. vonal
indulás	9.15	11.15	2.15	4.15	6.15	8.15
érkezés	9.50	11.50	2.50	4.50	6.50	8.50

MENETJEGYEK ÁRA: Oda vagy vissza 40 fill. és 60 "
A menetjegyek a gőzönsön kaphatók.
Kikötés Fiumében a „Riva Orientale“-n Via Molo.

Használt könyvek jutányos árakon ?
Uj és használt iskolai könyvek, melyek hiteles kiadása garantáltatik a

Zanutel A. könyvkereskedésben
Fiume, Via Adamich. kaphatók. Telefon száma 197.
ÁRJEGYZÉKEK INGYEN!

A jó tanács olcsó!

Vásároljon csakis jó mosószereket, mert csakis ezek olcsók a használatban, mivel kiadósak és a ruhát kímélik. Kérjük, hogy a bevásárlásnál figyeljen a „SCHICHT“ névre és a SZARVAS védjegyre, mert ezek védik meg ruhaneműjét csekélyértékű mosószerek által okozott rongálástól. Ezen védjegyek szavatolnak a tökéletes tisztaságért!

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET“ mosópor.

A rossz tanács drága!

Ne kövesse azon rossz tanácsokat, melyek Önt „OLCSÓ“ s külsőleg a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓ-SZAPPANHOZ hasonló mosószerek vásárlására akarják bírni. Az olcsó mosószerek a legdrágábbak és mindenkit óvnunk kell ilyenek használatától, mert ezek a legtöbb esetben tisztátlanok, inkább a ruhát és a kezeiket támadják meg, mint a szennyet és a ruhának kellemetlen szagot adnak.

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET“ mosópor.

